

V.

Пристанища и пѣтища.

А. Пристанище.

Военно и търговско пристанище на Дунава е било устието на р. Ломъ (карта IV). Самото название Sexaginta (LX) Pristis — значи „60 кораба“ — свидѣтельствува за това. Слѣди отъ него не сж останали; между старата крѣпость и устието на р. Ломъ сж били намѣрени въ брѣга стари зидове, въ видъ на прѣградки (свѣдѣние отъ полковникъ Ханджиевъ), които, вѣроятно, сж служили за камари на кораби. Mannert прѣдполага, че тукъ е било пристанището на долнодунавската римска флотилия¹⁾. Борманъ²⁾ прѣдполага, че пристанището е било основано прѣзъ врѣмето на императора Траяна (98—117 г.), когато е воювалъ съ Дакитѣ; сжшиятъ императоръ е основалъ въ Италия военно пристанище Centum cellae т. е. „Сто камари“ (за кораби).

При гр. Русе държали и турцитѣ, държимъ и ние своята Дунавска флота³⁾.

Б. Пѣтища.

I.

Римски пѣтища.

Прѣзъ Ломско сж минавали два римски пѣтя, забѣлѣжени въ Tabula Peut.

1. Крайдунавско шосе.

Къмъ Ломско отъ него принадлежи само станцията „Pristis“. Съсѣднитѣ станции сж били: сѣвероизточно, на разстояние 9 римски мили т. е. 13,3 км. — Tegris⁴⁾, сегашното Мартенско кале; юго-западно, на разстояние 12 римски мили, т. е. 17,7 км. — Trimanium, сегашното селище и кале Декилиташъ.

¹⁾ Mannert, Geographie der Griechen und Römer. 1812. VI. стр. 113.

²⁾ Извѣстия на Варн. арх. др.-ство V. стр. 4.

³⁾ А. Иширковъ. Бѣлѣжки за пѣтя Русе—Варна въ XVIII. в. стр. 131.

⁴⁾ Tigris (Itin. Ant.)